

Startpakke i professionel samarbejdspraksis

- til studerende

Absalons rammer for studiegrupper.

Hvorfor skal I have undervisning i professionel samarbejdspraksis?

At kunne samarbejde professionelt er vigtigt både på studiet og i jeres efterfølgende profession.

Hvad skal I lære?

I lærer hvordan man forbereder og leder et møde professionelt, samt hvordan, I faciliterer samtaler i studiegruppen.

Hvordan ser forløbet ud?

Forløbet varierer mellem undervisning og arbejde i studiegruppen. Mellem hver undervisning holder I møder i studiegruppen, hvor I træner mødefacilitering.

I undervisningen i professionel samarbejdspraksis, vil I lære at arbejde i studiegrupper og blive præsenteret for følgende:

Indhold

1. Studiegrupper – en vigtig del af dit studie på Absalon	2
2. Minimumsforventninger til din deltagelse i studiegruppen	3
2.1 Absalons fem minimumsforventninger	3
3. Absalons principper for dannelse af studiegrupper	4
3.1 Sådan gør vi: Fem principper for dannelse af studiegrupper	4
4. Absalons støtte til studiegrupper i vanskeligheder	5
5. Absalons samarbejdsaftale for studiegrupper	6
Skabelon til udrettedagsorden i studiegruppen	11

1. Studiegrupper – en vigtig del af dit studie på Absalon

Derfor arbejder studerende i studiegrupper

På Absalon bruger du en stor del af din studietid i studiegrupper. Uddannelserne er baseret på, at de studerende opnår et læringsfællesskab i studiegruppen, som supplement til den øvrige undervisning. I Studiegruppen træner du forskellige aspekter af din profession: du øver dig, formulerer, lytter, forklarer, eksemplificerer, perspektiverer, argumenterer, giver og modtager feedback.

Det er vigtigt, for du skal både bruge dine samarbejdskompetencer i løbet af dit studie og i din profession efterfølgende.

Som studerende på Absalon vil du blive undervist og få træning i, hvordan du får mest muligt ud af arbejdet i studiegruppen. Det er Absalons opgave at sikre, at alle studerende kommer i en studiegruppe. Vi sætter klare, tydelige rammer og forventninger til arbejdet i studiegrupperne, og vi står parat til at hjælpe, hvis samarbejdet i studiegruppen bliver svært.

Du kan i materialet her læse mere om, hvad vi forventer af dig, og hvordan vi hjælper dig og dine medstuderende til at opnå et læringsfællesskab i studiegruppen.

2. Minimumsforventninger til din deltagelse i studiegruppen

Der kan være mange forskellige forventninger til tidsforbrug fra studiegruppens medlemmer. Derfor har Absalon besluttet at lave nogle minimumsforventninger til, hvor meget du skal deltage i studiegruppearbejdet.

2.1 Absalons fem minimumsforventninger

Nedenstående er et udtryk for et minimum af, hvad vi har af forventninger til din deltagelse i studiegruppen.

Du skal:

- deltage i alle møder i studiegruppen. Du kan selvfølgelig blive syg eller forhindret, men så husk at meld afbud i god tid. Hvis en deltager melder fra flere gange, skal I i gruppen tale om, hvordan I løser den udfordring.
- Holde dig orienteret på relevante portaler, fx Studienet og Itslearning. Følg med i øvrige undervisningsaktiviteter. Du har selv ansvaret for at have overblikket.
- Anskaffe dig tekster, grundbøger og andet nødvendigt grej. Fx computer og telefon.
- Benytte den viden og de redskaber om professionelt samarbejde, som du lærer i undervisningsforløbet. Det vil sige, at I arbejder med en tydelig struktur for studiegruppens møder og på skift faciliterer studiegruppemøderne
- Overholde de aftaler, som I indgår i studiegruppen. Det vil sige, at du følger de samarbejdsfaglige spilleregler, som er en del af gruppens samarbejdsaftale.

Hvis du deltager mindre, end minimumsforventningerne, så er du ikke tilstrækkelig studieaktiv, til at blive registreret på de opgaver din studiegruppe afleverer. Forventningerne knytter sig til, hvad du som minimum skal gøre i samarbejdet. Minimumsforventningerne fungerer også som et redskab til at vurdere om en studiegruppe skal splittes op.

3. Absalons principper for dannelse af studiegrupper

Hvorfor har vi principper for gruppedannelse på Absalon?

Absalon har fælles principper for, hvordan vi danner studiegrupper, da det erfaringsmæssigt kan vise sig at være svært.

Principperne er et forsøg på at gøre processen så gennemsigtig og tryk som mulig.

3.1 Sådan gør vi: Fem principper for dannelse af studiegrupper

- **Underviser har altid ansvaret for at håndtere gruppedannelsen**

Det er ikke op til jer som studerende at stå for gruppedannelsesprocessen alene. Der er en underviser med, men det betyder ikke nødvendigvis, at det er underviseren, der alene bestemmer hvordan grupperne dannes, eller hvilke studerende, der skal være sammen i en studiegruppe.

Processen og metoderne til at danne studiegrupperne kan være forskellige. Grupperne kan sammensættes ud fra f.eks. geografisk placering eller den tid, man vil bruge i studiegruppen.

Underviseren er involveret og ansvarlig for processen. Studiegrupperne på 1. semester nedsættes som udgangspunkt altid administrativt, fx ud fra geografi eller fødselsdato.

- **Gruppedannelsen afgrænses i tid og sted**

Studiegruppedannelsen foregår med et kendt start- og sluttidspunkt. Det er tydeligt, hvor gruppedannelsen foregår.

Det er op til underviseren at definere både tid og sted. Tid kan være alt fra, at underviseren bruger to minutter på at trække lod, til en proces over flere uger. Stedet kan være både fysisk og virtuelt. Det vigtige er, at det er tydeligt for jer som studerende, hvor og hvornår gruppedannelsen foregår. Intentionen er, at dannelsen af studiegrupper ikke kan ske uden for det rum, som uddannelsen og/eller underviseren har defineret.

- **I skal kende det overordnede grundlag for gruppedannelse i god tid**

I skal vide hvordan gruppedannelsen kommer til at ske. Det betyder, at I kender til metoden for hvordan gruppedannelsen foregår.

I skal kende principperne for dannelsen af grupper, så I ved hvilke praktiske og pædagogiske overvejelser, der ligger bag dannelsen af studiegrupper.

- **Studiegrupper kan kun opløses på baggrund af en rammesat proces**

Dette princip indebærer på den ene side, at I ikke selv kan opløse en gruppe og på den anden side, at I får en ret til at opløse gruppen, hvis visse betingelser gør sig gældende. Det er derfor, vi har støtte til studiegrupper i vanskeligheder. Der er med andre ord både rettigheder og pligter for både jer og Absalon som uddannelsesinstitution. Det er vores hensigt at bane vejen for, at flere studerende går konstruktivt ind i gruppearbejdet med medstuderende, der ikke ligner dem selv fagligt og/eller socialt.

- **Ingen studerende står uden gruppe efter gruppedannelse**

Det er ikke jeres ansvar at komme i en studiegruppe. Ansvar er i sidste ende uddannelsens. Det betyder i praksis, at ingen studiegruppe er dannet, før alle studerende er i en studiegruppe.

4. Absalons støtte til studiegrupper i vanskeligheder

Hvad indeholder tilbuddet – hvorfor vi har sådan et

Indimellem vil der være studiegrupper, der har brug for hjælp til at løse vanskeligheder. Vi ved, at der kan være kort vej fra uenighed og skænderier til et decideret frafald på uddannelsen. Derfor er det i alles interesse, at Absalon hjælper med at håndtere, og støtte systematisk og professionelt.

Absalons støtte til studiegrupper i vanskeligheder:

- Absalon tilbyder støtte til alle studiegrupper, som har deltaget i undervisningsforløbet i professionel samarbejdspraksis
- Jeres studiegruppe vil blive tilbudt op til to samtaler med en moderator. Den første samtale er der afsat 1 time til. En mulig anden samtale aftaler studiegruppen med moderatoren. Typisk går der 2-3 uger mellem de to samtaler.
- Moderatoren, er en fagperson med kompetencer til at støtte studiegrupper i vanskeligheder. Det er moderatoren der, leder samtalerne. Samtalerne forløber ud fra fastlagte og kendte rammer. Alle kender på forhånd spillereglerne for mødet. Det giver tryghed til at finde frem til en samarbejdspraksis, som alle kan se sig selv i.
- Studiegrupperne kan booke tid til hjælp efter behov og/eller aftale et forløb med en moderator via en side på Studienet.
- Moderatoren vil efter, eller i løbet af samtalerne, tage stilling til om en studiegruppen kan fortsætte. Moderatoren vurderer om deltagerne har levet op til minimumsforventningerne for deltagelse i studiegrupper og på samarbejdsaftalen for at vurdere, om en gruppe skal brydes op.
- Alle medlemmer i en studiegruppe, deltager så vidt muligt i samtalerne om gruppens vanskeligheder.
- Et gruppebrud kan ikke altid undgås, men det er vigtigt, at studiegruppen lærer noget af deres samarbejdsproblemer og efterfølgende gruppebrud. Det er derfor, at Absalon tilbyder at tilknytte en moderator, hvis jeres studiegruppe kommer i vanskeligheder

5. Absalons samarbejdsaftale for studiegrupper

Hvordan skal I samarbejde – og hvorfor en samarbejdsaftale?

På Absalon laver alle studiegrupper en samarbejdsaftale. Det vil sige, at I i studiegruppen taler jer frem til og aftaler, hvordan I vil samarbejde. I skal fx aftale:

- hvor I vil mødes,
- hvor ofte I mødes
- hvordan I kommunikerer med hinanden mellem møderne.

Derfor skal I lave en samarbejdsaftale:

- Forventningsafstemning giver et fælles fundament at arbejde ud fra
- Så rammerne er på plads fra start og ikke løbende skal forhandles
- Det er både tids- og energibesparende på den lange bane
- Den kan være med til at forhindre, at man i studiegruppen kører skævt af hinanden

Hvordan skal I gøre – og hvorfor?

Samarbejdsaftale

Mellem undervisningsgang 1 og 2 i "Professionel samarbejdspraksis", skal du og din studiegruppe udarbejde en 'samarbejdsaftale'.

Samarbejdsaftalen er håndslag på, hvordan I vil samarbejde i studiegruppen. Den er et supplement til de forventninger og principper, der fremgår her i startpakken.

Dagsorden for hvad I skal udrette, hver gang I mødes

Hver gang I mødes i studiegruppen, skal I på forhånd have lavet en udrettedagsorden. En udrettedagsorden er i udgangspunktet en almindelig dagsorden, men den er her tilføjet en proceskolonne, der hjælper jer til at fokusere på hvordan I arbejder under et dagsordenpunkt. Fx at der skal være tid til at læse noget, eller der skal drøftes noget med henblik på at træffe en beslutning. I udrettedagsordenen skal stå, hvad I vil nå at gennemgå/lave på jeres møde. Til jeres første møde, er udrettedagsordenen allerede udfyldt for jer og kan bruges til inspiration fremadrettet.

Her er en skabelon for den udrettedagsorden, som skal bruges til jeres første møde i studiegruppen. Den beskriver, hvad I skal nå på jeres møde. På dette første møde skal I sammen formulere en samarbejdsaftale.

Første møde i studiegruppen Med fokus på professionel samarbejdspraksis Mødets varighed: 2 timer 				
Emne	Hvad skal vi udrette/nå?	Proces (hvordan)	Tid: minutter	Beslutning: Hvem gør hvad?
Vælg en facilitator og referent	Finde en facilitator og referent	Facilitator en der er født først på året Referent er den der er født 'næst-først' på året		
Se dagsorden igennem	Kendskab til dagsorden	Tavs læsning	4	
Hvad er vigtigt, og hvad er svært for mig ¹ ?		Tavs skrivning	4	
Hvad er vigtigt og hvad er svært	Kendskab til hinandens overordnede ønsker	Runde: hver deltager i gruppen fortæller på skift. Der stilles kun spørgsmål, hvis der er noget, I ikke forstår. (facilitator er obs på at denne runde kun tager 15 minutter, og at andre kun kan stille spørgsmål, hvis de ikke kan forstå svaret)	15	Referent noterer stikord.
Ønsker for samarbejde. Hver deltager skriver: <ul style="list-style-type: none"> Hvor tit vil jeg gerne mødes?² Hvor lange møder vil jeg gerne have, vi har? Hvor vil jeg gerne mødes? Hvor kommunikerer vi? Hvilken virtuel platform bruger vi? 	Kende til individuelle ønsker i gruppen	Tavs skrivning	5	
		Runde: hver deltager i gruppen fortæller på skift. Der stilles kun forståelsesspørgsmål. og at andre kun kan stille forståelsesspørgsmål)	15	(facilitator er obs på at denne runde kun tager 15 minutter,
		Diskussion. Hvilke aftaler skal vi lave om de fem spørgsmål?	20	

¹ Beskriv for dig selv, hvordan du har oplevet særligt vigtigt og særligt svært ved tidligere samarbejder. Her et eksempel: "Det er vigtigt for mig, at vi ikke afbryder, når vi taler sammen på møderne. Det har jeg oplevet i tidligere samarbejde, og for mig er det så frustrerende, hvis vi ikke hører hinanden til ende". "Det er svært for mig at komme til tiden. Jeg har en tendens til at komme 3-5 minutter for sent".

² Du skal som minimum mødes en gang hver uge med din studiegruppe. Derfor anbefaler vi, at I aftaler et eller flere faste mødetidspunkter hver

uge. Nogle grupper sætter 3 timers fast studiegruppe om ugen – andre studiegrupper sætter 9 timers fast studiegruppemøde om ugen.

Andre studiegrupper har en fast dag – fx tre timer hver torsdag formiddag, og en aftale om at tirsdag er mulig samarbejdsdag i tidsrummet 10-15.

▪ Praksis v. sygdom. Hvordan gør vi?		Aftaler.	8	Referent opsummerer
Pause			10	
Grunddokumenter. Hvilke rammer sætter Absalon for vores samarbejde?	Kendskab til de retningslinjer Absalon sætter for vores samarbejde	Vi læser Absalons principper, som findes her på disse links:	10	Alle læser
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Absalons minimumsforventninger til deltagelse i studiegruppen ▪ Absalons principper for gruppedannelse ▪ Absalons tilbud om hjælp og støtte til studiegrupper i vanskeligheder 		
		Dialog	10	Referent noterer.
		Perspektiver på grunddokumenterne. Er der noget, vi kommer i tvivl om? Er der noget, vi gerne vil spørge vores undervisere om i forhold til grunddokumenterne		
Evaluerings. Hvad vil vi sætte særligt fokus på i vores praksis? ³		Dialog	10	Alle
Udfyld skabelonen "Samarbejdsaftale" nedenfor.	Udfylde samarbejdsaftale	Dialog. Tag punkterne én for én og udfyld i samarbejdsaftalen.	60	Referent sender udfyldt samarbejdsaftale til alle deltagere i studiegruppen.

³ I kan sætte fokus på noget, som er særligt vigtigt for jer at gøre så godt som muligt i jeres samarbejde. Noget I gerne vil blive gode til. Her et par eksempler: Facilitering, metakommunikation, at arbejde med udrettedagsorden, at bruge studiegruppen som læsegruppe og have faste strukturer for at tage fælles noter etc. etc.

6. Studiegruppens samarbejdsaftale

Skabelon

Her i skabelonen skal I beskrive og blive enige om, hvordan I ønsker at samarbejde i jeres studiegruppe. I kan bruge den helt eller delvist. I kan også tilføje elementer, som er væsentlige for jer.

Husk: Vær konkret og undgå helst beskrivende tillægsord. Hvis I bruger tillægsord, så oversæt de beskrivende ord til noget, I vil gøre. Hvis I fx skriver, at man skal være søde mod hinanden, så skriv hvordan I vil være det: "Det betyder, at vi altid taler pænt til hinanden".

Fokus skal være på at beskrive det, som I vil gøre i jeres samarbejde.

Hvor tit mødes vi?	
Hvornår mødes vi? Datoer og tidspunkter	
Starttidspunkt for vores møder: Går vi i gang præcis på mødetidspunktet – eller skal vi have 15 min. til "smalltalk"?	
Hvor mødes vi? (fysisk/virtuelt eller skiftevis fx)	
Hvor kommunikerer vi mellem møderne? (Hvilken platform bruger vi?)	

Mobiler? Lydløs? Slukket?	
Hvordan meldes afbud? Til hvem? Hvordan? Senest hvornår?	
Forplejning (snacks)? Hvad aftaler vi?	
Facilitatorrollen går på skift i gruppen. Fastlæg en rækkefølge.	
Evaluerings: Halvvejs i studiegruppeforløbet evaluerer vi samarbejdet og justerer samarbejdsaftalen, hvis nødvendigt. Fastlæg tidspunkt for evaluering.	
Evt. andet	

Vores studiegruppe, skriver her under på gruppens samarbejdsaftale, og at vi har læst og forstået Absalons retningslinjer for studiegrupper.

Dato:

Underskrifter på gruppens medlemmer:

Skabelon til udrettedagsordenen i studiegruppen

Skabelon til jeres dagsorden ved hvert møde i studiegruppen

Indskriv i skabelonen: Hvad I skal på mødet, hvad I skal udrette/lave, hvordan I gør det, hvor lang tid I vil bruge på det og til sidst, hvem der gør hvad.

Vælg en facilitator: Den der er født først på året (januar – februar - ...)

Vælg en referent: Den der er født 'næst-først' på året

Mødets varighed: 2 timer

[illegible]